

Cyklus: Význam nebeskej svätyne v duchovnej skúsenosti človeka

Vitalij Olijnik

2. časť: Zoznámenie sa s nebeskou svätyňou

Pokračujeme a zvlášť vítam tých, ktorí dnes prišli po prvýkrát. Včera ste nám chýbali a sme radi, že dnes ste mali možnosť prísť. Dnes pokračujeme so štúdiom témy, ktorú sme začali včera. Takže celkový názov cyklu znie takto: Význam nebeskej svätyne v duchovnej skúsenosti života človeka. Budeme študovať o tom, ako pravda o existencií nebeskej svätyne, nebeského chrámu fakticky posilňuje človeka a ako mu pomáha prežívať lepšie duchovné skúsenosti, dáva človeku silu, pomáha mu zvíťaziť nad hriechom - ako samotná nebeská svätyňa upevňuje človeka.

Dnešnú časť som nazval: Zoznámenie sa s nebeskou svätyňou. To je prvotné zoznámenie. Podrobnejšie sa budeme so svätyňou zoznamovať počas každej časti. Dnes si prejdeme základné princípy ohľadom nebeskej svätyne - čo svätyňa sama o sebe predstavuje a hlavne, odkiaľ sa môžeme dozvedieť, ako svätyňa vyzerá, čo Boh odhalil ohľadom nej vo Svätom Písme, aké informácie nám Boh dal o nebeskej svätyni.

Podme sa pozrieť na List Židom 8,1-5: „Z povedaného je hlavné toto: máme takého Veľkňaza, ktorý sa posadil na pravici trónu Velebnosti na nebesiach 2 ako služobník svätyne a pravého stánku, ktorý rozložil Pán, a nie človek. 3 Veď každý veľkňaz je na to ustanovený, aby prinášal dary a obete; preto aj On musí mať niečo, čo by priniesol. 4 Lebo keby bol na zemi, nebol by vôbec kňazom, veď tu sú tí, čo prinášajú dary podľa zákona, 5 keď konajú bohoslužbu v tom, čo je **obrazom a tieňom** nebeských vecí, ako to bolo nariadené Mojžišovi, keď mal zhotoviť stánok: Hľad' - povedal mu totiž (Boh) - aby si vyhotovil všetko podľa vzoru, ktorý ti bol ukázaný na vrchu.“

Prvé dva verše nám hovoria, že máme veľkňaza Ježiša Krista, ktorý v reálnej, skutočnej nebeskej svätyni, nebeskom chráme vykonáva sväto službu. Aby sme sa mohli dnes viac dozvedieť o svätyni, tak Boh dal určité informácie Mojžišovi, cez ktoré sa môžeme dozvedieť všetko potrebné ohľadom svätyne.

O čom sa tu hovorí? Podľa zákona z Tóry t.j. 5 Mojžišových kníh kňazi na zemi vykonávali službu vo svätyni. A čím bol samotný svätostánok? Aké dve dôležité slová zazneli v tom verši? To znamená, že svätostánok (svätyňa) bol obrazom a tieňom reálnej nebeskej svätyne.

Dnes sa podrobne pozrieme na tieto slová. Čo znamená obraz? Čo znamená tieň? Budeme rozoberať List Židom 8. a 9. kapitolu, kde sa v origináli používajú tri rôzne slová, ktoré sa používajú na opis vzájomného prepojenia medzi pozemskou svätyňou a nebeskou svätyňou, ktoré opisujú vzájomný vzťah medzi nebeskou a pozemskou svätyňou. A keď si

odpovieme na otázku, ako medzi sebou súvisia tieto 2 chrámy, potom si môžeme odpovedať na otázku, čo je to nebeská svätyňa, aká je.

Takže, Hospodin dal Mojžišovi obraz a podľa tohto obrazu bola postavená pozemská svätyňa. Čo znamená slovo „obraz“ v gréckom origináli? Keď sa pozrieme do originálu, nájdeme na začiatku 5. verša starogrécke slovo „hypodeigma“, ktoré je tam použité. Aký je význam tohto slova? Znamená to: vzor, príklad, imitácia. Chcem zdôrazniť – nie je to kópia! Je to príklad, napodobenina. Inými slovami, keď Boh prikázal Mojžišovi postaviť pozemskú svätyňu, bola imitáciou, napodobeninou nebeskej svätyne, bola príkladom toho, čo sa odohráva v nebi.

A druhé slovo, ktoré tu používa, je slovo „tieň“. Tu sa v origináli v starogréckom jazyku používa slovo „skia“, ktoré doslovne znamená: „poukazovanie na niečo v budúcnosti“. A ďalší význam tohto slova je „bledý obrys“. Chcem vás znovu upozorniť, že sa tu nehovorí o kópií a presnom odkopírovaní nebeského. Hovorí sa tu o miniatúre nebeskej svätyne. Existujú také všeobecné obrisy, to je tieň.

Teraz, keď hovorím, vidím tieň svojej hlavy a svojich rúk, ktorý dopadá zvrchu. Podľa tieňa, ktorý vidím, môžem posúdiť, aké sú moje ruky. Tiež môžem podľa tieňa hlavy posúdiť, ako vyzerá hlava. No podľa tieňa nemôžem povedať, či má človek veľa vlasov na hlave, pretože tieň nedáva takú informáciu. Môžeme len vidieť, že je to okrúhla hlava, ale nikto nevie, či je to čiapka na hlave alebo sú tam vlasy. Môže to byť úplne holohlavý človek, ale podľa tieňa sa to nedá určiť. Takže takto máme chápať súvislosť medzi pozemskou a nebeskou svätyňou.

Keď kňazi v Starom zákone vykonávali svoju službu vo svätyni, tak je tu napísané, že svätyňa bola imitáciou, napodobeninou, príkladom a po druhé bola tieňom, teda bledým obrysom.

Čo ešte vieme okrem toho? List Židom 9,8-9: *„Tým Svätý Duch naznačuje, že kým stojí prvý stánok, cesta do svätyne ešte nie je zjavná. 9 Toto je **podobenstvo** pre terajší čas, podľa ktorého sa prinášajú dary a obety, ktoré nemôžu vo svedomí urobiť dokonalými toho, kto prináša obetu;“*

Tu sa hovorí o pozemskej svätyni a apoštol nám pripomína, čo bolo v pozemskej svätyni. Čo nám hovorí? Dovtedy, kým stojí pozemská svätyňa (prvý stánok) – v origináli je doslovne napísané, že dokým je uchovaný status pozemskej svätyne, nemôže sa otvoriť vstup do nebeskej svätyne. Súvislosť medzi nebeskou a pozemskou svätyňou je v 9. verši opísaná zasa akým slovom? Obraz, avšak v origináli je napísané úplne iné slovo. V ruskom preklade je v Liste Židom 8,5 a 9,9 to isté slovo obraz, ale v origináli sa používa grécke slovo „parabolé“. Tí, ktorí viete po anglicky, ste už asi pochopili, čo to slovo znamená. Existuje anglické slovo „parabol“, ktoré znamená „podobenstvo“. Takže, v novom zákone sa používa toto slovo „parabolé“ a znamená „podobenstvo“.

Teraz sa pozrieme na podobenstvo o rozsievачovi. Keď sial, tak sa tam spomínajú 4 druhy pôdy, do ktorých padalo semeno. Takisto ľudia, ktorí počúvajú Božie slovo, predstavujú štyri druhy pôdy. Všimnite si, aká je súvislosť medzi rozsievачom a tými druhmi pôdy a živými ľuďmi, ktorí počúvajú Božie slovo. Tu vidíme takú celkovú, všeobecnú podobnosť, ale nie detailnú podobnosť, nie je to stotožnenie sa. Tu sa hovorí, že pozemská svätyňa súvisí s nebeskou svätyňou tak, že je podobenstvom nebeskej svätyne. A to je tretie slovo, ktoré opisuje vzájomnú súvislosť medzi nebeskou a pozemskou svätyňou.

Na začiatku som vám povedal, že v gréckom origináli sa používajú tri slová. Teraz vásoznámim ešte s ďalším, štvrtým slovom.

List Židom 9,23-24: „*Podoby nebeských vecí bolo treba takto očisťovať; no nebeské veci samy lepšími obetami, ako sú tamtie. 24 Kristus totiž nevošiel so Svätyne zhotovenej rukou, ktorá je len **predobrazom** pravej, ale do samého neba, aby sa teraz za nás ukázal pred Božou tvárou.*“

Ježiš vošiel do svätyne, ktorá je predobrazom pre pozemskú svätyňu. Ešte raz si to prečítajme, lebo tu nie je myšlienka hneď jasná, keď čítame. V 23. verši sa hovorí o podobách (obrazoch) nebeských vecí. Čo to znamená? Podoby (obrazy) nebeských vecí bolo treba očisťovať lepšími obeťami. Čo to znamená? Baránkami, teliatkami atď. Tu sa hovorí, že pozemská svätyňa sa mala očisťovať pozemskými obeťami a nebeská svätyňa sa má očisťovať lepšou obeťou. Ktorou obeťou? Obeťou Ježiša - Baránka Božieho. Ďalej sa hovorí, Ježiš nevošiel do svätyne, ktorá bola zhotovená rukami človeka, ale vošiel do nebeskej svätyne, pretože On mal právo vojsť podľa Mojžišovho zákona dokonca do svätyne svätých. Pretože On pochádzal z kmeňa Léviho a mal nato právo. On vošiel do nebeskej svätyne a pozemská svätyňa bola zhotovená podľa obrazu nebeskej svätyne.

Ale tu má slovo „obraz“ ešte ďalší význam, ktorý sa odlišuje od 3 predošlých. V origináli tu vidíme grécke slovo „antitypos“. Význam tohto slova je takýto: reprezentácia, odzrkadlenie, obraz, ktorý poukazuje na niečo. A toto slovo „antitypos“ sa v Novom zákone používa len dvakrát v origináli - tu a v 1. liste Petra. Poďme sa pozrieť, v akom zmysle sa to slovo používa tam. 1. list Petra 3,21: „*To je **predobraz** krstu, ktorý teraz vás zachraňuje. Nie tým, že odstraňuje telesnú špinu, ale vyprosuje u Boha čisté svedomie pre zmŕtvychvstanie Ježiša Krista*“. Tu nachádzame slovo predobraz (podoba), v gréckom origináli „antitypos“. Tam, v tom verši je povedané, že krst je predobrazom.

O akom predobrazu sa tu hovorí? To je napísané v predchádzajúcom verši. 1. list Petra 3,20: „*Oni kedysi veriť nechceli, keď Božia trpezlivosť za Noemových dní vyčkávala, kým sa staval koráb, v ktorom sa zachránili z vody len niekoľkí, celkom osem ľudí*“.

Za čias Noeho boli všetci zničení okrem 8 ľudí, ktorí sa zachránili pred vodou. Aj nás teraz krst ako predobraz zachraňuje. S akými 2 javmi súvisí slovo predobraz? Na jednej strane ľudia, ktorí sa zachránili pred vodami potopy a na druhej strane krst. Vtedy sa 8 ľudí zachránilo pred vodou a takisto nás krst dnes zachraňuje. Čiže, to je slovo „antitypos“.

A teraz, keď sa pozrieme nato, ako sa ľudia zachránili počas potopy a ako sa ľudia zachraňujú počas krstu, povedzte nakoľko sú tie dva obrazy rovnaké? Podobnosť existuje. Aj tam je voda, aj tu je voda. Aj tam je záchrana, aj tu je záchrana. Čo sa týka korábu, bol takmer celý ponorený vo vode, čiže bol mokrý. A tu pri krste je tiež úplné ponorenie. Ale hovoriť o úplnej zhode nie je možné. A takisto v takejto vzájomnej súvislosti sa nachádzajú medzi sebou pozemská a nebeská svätyňa. Podobnosť existuje len na úrovni spoločnej hlavnej myšlienky, spoločného hlavného princípu, ale nie na úrovni kópie a nie v rovine presného zopakovania všetkých detailov.

Ešte existuje ďalšie slovo, ktoré nám vysvetľuje súvislosť medzi nebeskou a pozemskou svätyňou a to slovo po grécky znie „typos“ a je napísané v Liste Židom 8,5 tam, kde sa hovorí, čo bolo ukázané Mojžišovi na hore – čiže nie to, čo fakticky predstavovala pozemská svätyňa, ale čo Mojžiš uvidel, aby potom mohol postaviť pozemskú svätyňu.

List Židom 8,5: *„keď konajú bohoslužbu v tom, čo je obrazom (hypodeigma) a tieňom (skia) nebeských vecí, ako to bolo nariadené Mojžišovi, keď mal zhotoviť stánok: Hľad' - povedal mu totiž (Boh) - aby si vyhotovil všetko podľa vzoru (typos), ktorý ti bol ukázaný na vrchu.“*

No dnes nebudeme hovoriť o tom slove, pretože nehovorí o zmysle svätyne, ale hovorí o tom, čo uvidel Mojžiš, aby mohol postaviť svätyňu. A preto to, čo uvidel na rozdiel od toho, aká je v skutočnosti nebeská svätyňa nie je pre nás momentálne dôležité pre štúdium tejto témy. Pre vás je dôležité si pamätať, že existuje 5 slov, ktoré vysvetľujú súvislosť medzi nebeskou a pozemskou svätyňou.

Aký predbežný uzáver môžeme urobiť? Čo nám hovorí Biblia o tom, ako vyzerá nebeská svätyňa? Nato, aby sme vedeli, ako vyzerá nebeská svätyňa Boh prikázal, aby bola postavená pozemská svätyňa. Nato, aby sme vedeli, aká služba sa vykonáva v nebeskej svätyni alebo čo sa tam odohráva, Boh prikazuje postaviť pozemskú svätyňu, v ktorej vidíme, čo sa tam odohráva alebo akú službu tam kňazi vykonávajú.

Pozemská svätyňa nie je kópia nebeskej svätyne, to je veľmi dôležité. Keď sa pozrieme na rozmery pozemskej svätyne, tak nie sú nijako bombastické. Nebeská svätyňa je oveľa grandióznejšie, veľkolepejšie opísaná vo Svätom Písme. Pozemská svätyňa nie je kópia a nie je to presné prevedenie - je obrazom, je tieňom, je napodobnením hlavného princípu. Je imitáciou, príkladom, bledým obrysom. Pozemská svätyňa nám svojimi princípmi hovorí o tom, čo sa odohráva v nebi a preto sa môžeme veľmi veľa dozvedieť o nebeskej svätyni. No ona neznamená to, čo znamená slovo „kópia“. Takejto chybe sa treba vyhnúť, pretože tí, ktorí vedia o nebeskej svätyni a propagujú ju, sa práve dopúšťajú tejto chyby a hovoria o svätyni vo veľmi stlačenej forme. Nesprávne ju predstavujú. Robia chybu tým, že ukazujú zakrpatený obraz nebeskej svätyne a tým pádom predstavujú aj zakrpatený obraz samotnej služby Ježiša, kedy je Ježiš zatvorený tam v miestnosti, ktorá má niekoľko metrov krát niekoľko metrov – to nezodpovedá pravdivej skutočnosti nebeskej svätyne, pretože Biblia nehovorí o kópií, hovorí len o všeobecnom princípe služby t.j. prečo a načo je svätyňa.

Napríklad, poďme si spomenúť, koľko chrámov je opísaných vo Svätom písme. Máme chrám v púšti, ohľadom ktorého Boh dal ľuďom všetky vedomosti a znalosti, aby ho postavili. Potom poznáme Šalamúnov chrám a potom je ešte chrám, ktorý bol ukázaný Ezechieľovi. A keď sa pozrieme na opis týchto chrámov, vidíme, že je medzi nimi rozdiel. Napríklad Šalamúnov chrám bol v porovnaní s Mojžišovým svätostánkom oveľa väčší, bolo tam viac svätých predmetov. Avšak takisto bol zložený z dvoch častí, mal rovnaké hlavné predmety v interiéri. Chrám, ktorý videl Ezechieľ, sa takisto odlišuje, ale všade vidíme spoločnú schému. To je to, čo Američania nazývajú slovom „pattern“ – t.j. spoločná schéma, spoločný prístup, spoločný princíp. To nám hovorí o tom, že pre Boha nebolo ani tak dôležité dať ľuďom myšlienku o tom, ako presne tam všetko vyzerá a odohráva sa, ale hlavné bolo, aby ľudia pochopili princíp, ako to tam funguje, čo sa tam odohráva, prečo sa to tam odohráva a aké druhy služby sa tam odohrávajú. Pretože vo všetkých troch chrámoch – v Mojžišovom svätostánku, aj Šalamúnovom chráme aj v Ezechieľovom chráme - vidíme hlavný princíp. Vo všetkých troch vidíme svätyňu svätých, truhlu zmluvy, svietnik, dve dosky s Desatorom, kadidlový oltár. Tieto hlavné predmety sú vždy prítomné vo všetkých troch chrámoch.

Teraz, keď už vieme, ako sa pozemská svätyňa podobala na nebeskú svätyňu, pozrieme sa nato, ako vyzerala pozemská svätyňa.

Bolo tu nádvorie, na ktorom sa nachádzal medený oltár. Vstup do svätyne a na nádvorie sa nachádzal na východe. Toto je veľmi dôležité a chcem to zdôrazniť. Ľudia, keď vchádzali na nádvorie, boli otočení chrbtom k východu. Pohanovia sa klaňali bohu slnka a boli otočení tvárou na východ. A Boh špeciálne postavil svoj chrám tak, aby človek chrbtom stál na východ.

Teda, keď vošli a prinášali svoje obete, videli medený oltár, kde sa prinášali všetky obete. Ďalej pred nami stojí samotný svätostánok, ktorý pozostával z dvoch častí. V prvej časti - vo svätyni - sa nachádzali tri hlavné predmety. Vpravo bol stôl pre chleby predloženia, vľavo svietnik a v prostriedku pred oponou bol kadidlový oltár.

Ďalej bola opona a za oponou, v druhej časti – vo svätyni svätých, ktorá bola v tvare kocky, sa nachádzala truhla zmluvy, nad ňou je vrchnák (zlútovnica). Na vrchnáku boli dvaja anjeli - cherubíni a medzi tými 2 cherubínmi sa zjavovala Božia sláva, ktorá sa v origináli označuje slovom „šekina“. Vo vnútri truhly zmluvy sa nachádzalo Desiat Božích prikázaní ako základ Božej vlády. Vedľa truhly zmluvy sa nachádzala kniha zákona, kniha Mojžišova.

Takže, toto je taký celkový, všeobecný plán svätyne. Takto vyzerá v hlavných rysoch nebeská svätyňa. Zopakujem, že je oveľa pompéznejšia, oveľa grandióznejšia a čím viac budeme študovať, tým viac sa budeme o tom presviedčať. To bolo prvotné zoznámenie. A pretože nie všetci túto otázku tak podrobne predtým študovali, tak sme ju predstavili v spoločných črtách.

A teraz, nakoniec si krátko povieme o tom, načo Boh dal ľuďom svätyniu. Pozrime sa na niekoľko hlavných cieľov, ktoré sú uvedené vo Svätom Písme. A potom budeme podrobne študovať každý jeden cieľ samostatne.

Prvé miesto, ktoré vás poprosím, aby ste si otvorili, je Žalm 27,4-5: „*Jedno si žiadam od Hospodina, iba to budem hľadať: aby som mohol bývať v dome Hospodinovom po všetky dni svojho života, aby som hľadel na krásu Hospodinovu a spytoval v jeho chráme; 5 lebo ma ukryje vo svojom stánku v zlý deň; skryje ma v skrýši svojho stánu; vyzdvihne ma na skalu*“.

Dávid tu hovorí: idem do chrámu. Načo? Aby som sa mohol pozeráť na krásu Hospodinovu. Pre Dávída bol chrám miestom, kde Boh zjavuje svoju krásu. A naozaj je to tak, chrám je v skutočnosti to miesto Božieho seba zjavenia. Tam Boh rozpráva o svojej láske, rozpráva o svojom prianí odpustiť hriešnikovi, Boh tam vo svätyni fakticky zjavuje svoj charakter.

Ďalej si prečítame Žalm 63,2-4: „*Bože, Ty si môj Boh, ja Teba hľadám; po Tebe žízni moja duša. Po Tebe prahne moje telo ako zem suchá a bez vody, vyprahnutá. 3 Tak som Ťa vyzeral vo svätyni, aby som videl Tvoju moc a slávu. 4 Lebo Tvoja milosť je lepšia ako život; a moje pery velebiť Ťa budú*“.

V prvom rade Dávid hovorí o svojich pocitoch: chcem to, snívam o tom, túžim (používa prirovnania) a hovorí, chcem vidieť tvoju moc a slávu. A kde? Vo svätyni.

1. cieľom svätyně je odhaliť, aký je Boh, zjaviť krásu Jeho charakteru, Jeho lásku.

2. svätynia nám zjavuje Boží plán spasenia človeka. Pomocou svätyně nám fakticky Boh rozpráva a vysvetľuje, ako On bude víťaziť nad hriechom na zemi. Vo svätyni je zjavené to, čo Boh urobí so svetom v budúcnosti.

Čítame Žalm 73,16-17 a 21-24. To je Asáfov žalm. Spomeniete si, o čom je ten žalm? Aký je hlavný problém toho žalmu? On videl, že bezbožníkom sa darí na tomto svete. A on sa veľmi snaží a stále sa zapiera, aby plnil Božiu vôľu a hlavná otázka znie: Má to vôbec zmysel robiť!? A o tom sa hovorí v 16. verši: „*Keď som sa to snažil pochopiť, zdalo sa mi to trápením, 17 kým som nevošiel do Božej svätyně a nepochopil som ich koniec*“.

Vo svätyni je ukázaný koniec hriešnikov. Boží plán spásy a odplaty za hriech je ukázaný vo svätyni.

A ďalej Žalm 73,21-24: „*Keď sa mi srdce rozhorčovalo a bodalo ma vo vnútri, 22 hlúpy som bol a nevedomý; voči Tebe bol som ako zvieratá. 23 Ja som však stále s Tebou, držíš ma za pravicu. 24 Vedieš ma svojou radou a potom do slávy ma prijmeš.*“

Boh sa zjavuje vo svätyni a zjavuje svoj plán spasenia a to, akým spôsobom On bude víťaziť nad zlom.

3. cieľom svätyně je slúžiť potrebám veriaceho človeka. V Žalme 20,3 je napísané: „*Nech ti pošle pomoc zo svätyně a nech ťa podoprie so Siona!*“ Včera sme čítali List Židom

4,16: „Pristupujme teda so smelou dôverou ku trónu milosti, aby sme dostali milosrdenstvo a našli milosť na pomoc v pravý čas“.

Svätyňa je centrom, odkiaľ vychádza Božia milosť, odkiaľ vychádza pomoc, ospravedlnenie, pomoc, ochrana ... a všetko ostatné, čo budeme študovať ďalej na našich stretnutiach.

Takže, dnes sme si rozobrali tému, ktorá sa volá „zoznámenie sa so svätyňou“. Vyjasnili sme si, že o nebeskej svätyni sa môžeme dozvedieť, keď budeme študovať pozemskú svätyňu. Rozobrali sme si, ako vyzerá svätyňa a potom sme si prešli tri hlavné ciele svätyne t.j. načo vôbec Boh ľuďom dal svätyňu.

Preložené so súhlasom Vitalija Olijnika.